

Handlingsplan för arbetet 2019– 2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad

ANTAGEN I KOMMUNSTYRELSEN, 2019-04-03
REVIDERAD MÅNAD 202X

Projektinformation

Antagen i kommunstyrelsen, 2019-04-03

Reviderad maj 2020, **månad 2021**

Styrgruppen utgörs av följande avdelningschefer:

Olof Liungman (miljöförvaltningen), Patrik Widerberg (fastighets- och gatukontoret), Johan Emanuelson (stadsbyggnadskontoret), Gunnar Blomé (stadskontoret), Per-Olov Bergqvist (fritidsförvaltningen) och Mats Fastrup (kulturförvaltningen).

Arbetsgrupp:

Rasmus Fredriksson (miljöförvaltningen), Magnus Metz (kulturförvaltningen), Kristina Olsson (stadskontoret), Ann-Christin Magnusson (fritidsförvaltningen), Jessica Pettersson (fastighets- och gatukontoret) och Josephine Nellerup (stadsbyggnadskontoret).

Innehåll

Inledning	4
Intern samverkan och samordning	6
Naturvärden och ekosystem	7
Renare hav och kust	9
Havsmedvetenhet	11
Rekreation och upplevelser	13
Stads- och hamnutveckling	16
Klimatanpassning	18
Extern samverkan	20
Bilaga 1 - Genomförda aktiviteter	23

Samordnare: Rasmus Fredriksson

Förvaltning: Miljöförvaltningen

Illustrationer: Colourbox

Inledning

I ärende STK-2018-87 uppdrog kommunstyrelsen åt stadskontoret att i samråd med berörda förvaltningar ta fram en plan för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad: *Under 2018 bör en plan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad tas fram. I detta arbete bör den långsiktiga strategin för hamnen som tekniska nämnden ansvarar för beaktas. Stadskontoret ansvarar, i samråd med berörda förvaltningar.*

Föreliggande *Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad* är framtagen i nära samverkan mellan fastighet- och gatukontoret, fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen, miljöförvaltningen, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret.

Vid framtagandet av planen har bland annat följande styr- och policydokument och underlag beaktats: *Malmö stads budget 2019*, *Nämndsbudget* för respektive involverad nämnd/förvaltning, *Översiktsplan för Malmö - Planstrategi*, *Handlingsplan för miljöprogrammet - prioriterat arbete i Malmö stad 2018–2020*, *Naturvårdsplan för Malmö stad (2012)*, *Mikroplast i Malmö - Förslag till åtgärder för minskade utsläpp till miljön (2018)*, remissversion (2018) av *Plan för Malmös gröna och blå miljöer* samt *Kunskapsunderlag för Malmös vatten (2018)*.

I enlighet med beslut i kommunstyrelsen har handlingsplanen i december 2020 följts upp och föreliggande reviderad version har tagits fram inför perioden 2021–2023.

Planen anses ligga i linje med Malmö stads budget för 2021 samt dess kommunfullmäktigemål, framför allt målet ”Malmö stad ska verka för att staden stärker sin position som regional tillväxtmotor” samt ”Malmö ska vara en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser”.

Planen och dess aktiviteter utgör ett viktigt redskap i stadens arbete med de globala hållbarhetsmålen, specifikt mål 6 om vattenkvalitet och vattenförvaltning, mål 11 om städernas miljöpåverkan och skydd mot naturkatastrofer, mål 13 om motståndskraft mot klimatförändringar, mål 14 om skydd och förvaltning av havs- och kustområden samt nedskräpning i havet och mål 15 om skydd av biologisk mångfald.

Planen utgår från Malmö stads arbete med kust- och havsrelaterade frågor inom följande områden: *naturvärden och ekosystem; renare hav och kust; havsmedvetenhet/ ocean literacy; rekreation och upplevelser; stads- och hamnutveckling; klimatanpassning; samt extern samverkan*. Kompletterat med ett avsnitt om intern samverkan och samordning utgör nämnda områden planens innehåll.

Planen ska ses som ett *inriktningsdokument* som syftar till att ge en samlad bild av pågående, planerade och tänkbara åtgärder och aktiviteter för arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Planen kan dels fungera som ett uppföljningsverktyg för att följa upp genomförandet av åtgärder och aktiviteter, och dels som ett planeringsverktyg för arbetet framåt. Planen bör revideras och uppdateras vid varje årsskifte. Miljöförvaltningen samordnar det övergripande arbetet med genomförandet av planen.

Inom respektive område presenteras inledningsvis ett *inriktningsmål* samt beskrivning av områdets kontext följt av aktiviteter kopplade till området. Ansvarig förvaltning anges för varje aktivitet.

Avslutade aktiviteter under 2018, 2019 och 2020 redogörs i bilaga 1.

Aktiviteter 2020-2023

1. Förvaltningsövergripande samordning
2. Förvaltningsövergripande kommunikationsarbete
3. Årlig rapportering till kommunstyrelsen
4. Ta fram förslag till plan för fortsättning av Framtidens kuststad
5. Peka ut Malmös mest värdefulla marina områden i Naturvårdsplanen
6. Bedriva miljöövervakning av Malmös havsområde enligt framtaget övervakningsprogram
7. Återskapande av grunda områden i äldre industrihamnbassänger
8. Utredda regionala förutsättningar för ett Biosfärområde (eller motsvarande) som en modell för hållbart brukande av Öresund
9. Utredda fler skyddade områden i Malmös havsområde
10. Utredda lokaliseringmöjligheter för havsbaserade vindkraftsparker och annan energiutvinning i Malmös havsområde
11. Revidera skötselplanen för Bunkeflo strandängars naturreservat och i samband med detta inventera de marina delarna.
12. Följa upp och utveckla nya metoder för att minska nedskräpning i Malmös vatten
13. Effektivisera renhållningen i Malmös kanaler och hamnar
14. Anordna strandstädningsaktiviteter längs kusten
15. Färdigställande och drift av naturum Öresund
16. Utöka Marinpedagogiskt centers uppdrag till att även inkludera att öka havsmedvetenheten hos beslutsfattare och tjänstepersoner/personal inom Malmö stad
17. World Ocean Day / Havets dag anordnas årligen under juni månad på Ribersborgsstranden
18. Projektet Vattenvetarna fortsätter och vidareutvecklas
19. Projektet Wisdome öppnar hösten 2021 på Malmö Museer
20. Vidareutveckla arbetet med havsmedvetenhet
21. Sun & Sea - klimatopera på Malmö konsthall
22. Anordna havssimskola på Ribersborgsstranden
23. Utveckla Ribersborg som rekreationsområde tillgängligt för alla
24. Fortsätta arbetet med badvattenkvalitet vid kommunala badplatser i staden
25. Undersöka möjligheten att utöka Limhamns småbåtshamn norrut
26. Utredda upplåtelser längs kust och vid vatten
27. Framtagande av utvecklingsplan gällande arrangemang för olika delar av kusten
28. Utredda möjliga lägen för ett citybad.
29. Ta fram riktlinjer för sportfiske i Malmö inklusive förslag till åtgärder
30. Lösningfokuserat utreda potentiella störningar och konflikter mellan hamn och stadsutveckling
31. Utredda broar och andra förbindelser mellan olika havsnära områden
32. Fortsatt utveckling av Malmö hamn i linje med Masterplan för Malmö
33. Utredda stadsutvecklingsmöjligheterna i samband med kustskyddsåtgärder, exempelvis mellan Nyhamnen och Västra hamnen, som kan stärka Malmös identitet som kuststad
34. Ta fram riskkartor och riskhanteringsplan i samarbete med Länsstyrelsen
35. Ta fram en strategi för kustskydd
36. Samordna arbetet med Malmös åtagande som Local Ocean Action Hub av FN:s lokala 2030 nätverk
37. Tillsammans med World Maritime University återkommande anordna seminarier och evenemang på havsmiljötemat
38. Bevaka att FN:s globala hållbarhetsmål nr 14 (Hav och marina resurser) integreras i Malmö stads styr-dokument och dagliga arbete
39. Deltagande i det living lab om klimatanpassning som etableras inom ramen för Greater Copenhagen Green Charter
40. Ta fram en plan för att utveckla internationella samarbeten, såsom ICLEI, för att främja lokal handling kring havsmiljöfrågor
41. Planera och förbereda inför ICLEI:s världskongress 2021 i Malmö
42. Verka för en avgränsning av utredningsområdet för koldioxidinlagring i Öresunds berggrund

Intern samverkan och samordning

Inriktningsmål

En välfungerande intern samverkan och samordning är viktig för att på bästa sätt arbeta över förvaltningsgränserna med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad. Samordningen ska även underlätta för en samlad rapportering samt möjliggöra för gemensamma kommunikationsinsatser.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
1. Förvaltningsövergripande samordning	Kontinuerlig intern samverkan och samordning av arbetet med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
2. Förvaltningsövergripande kommunikationsarbete	Genomförande av gemensamma kommunikationsinsatser i enlighet med kommunikationsplan för att stärka Malmös profil som kuststad. Vid behov revidering av kommunikationsplan.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
3. Årlig rapportering till kommunstyrelsen	Årlig uppföljning och revidering av <i>Handlingsplan för arbetet 2019–2023 med att stärka Malmös roll som framtidens kuststad</i> . Årlig rapport till kommunstyrelsen om arbetet.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
4. Ta fram ett förslag till plan för fortsättning av Framtidens kuststad efter 2023.	Ett förslag till plan för hur arbetet med Framtidens kuststad ska drivas vidare efter 2023 ska tas fram och presenteras för kommunstyrelsen senast i anslutning till handlingsplanens slutredovisning.	2021-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig), stadsbyggnadskontoret, fastighets- och gatukontoret, kulturförvaltningen, fritidsförvaltningen och stadskontoret.

Naturvärden och ekosystem

Inriktningsmål

Förvalta och skydda marina och kustnära ekosystem på ett hållbart sätt för att undvika betydande negativa konsekvenser, bland annat genom att stärka deras motståndskraft, samt vidta åtgärder för att återställa dem i syfte att uppnå friska och produktiva hav. (Jfr FN:s hållbarhetsmål 14.2)

Bakgrund

Malmö kommuns yta består till mer än hälften av hav. Malmös havsområde utgör tillsammans med resten av Öresund ett unikt och känsligt område. Många olika ekosystem och naturtyper, olika arter och stor genetisk variation inom arterna behövs för att havens ekosystem ska vara livskraftiga och ha förmåga till anpassning och vidareutveckling trots störningar. Havens ekosystem är viktiga och biologisk mångfald är en grundläggande förutsättning för fungerande ekosystemtjänster, såväl på land som i vatten. Kunskapen om hav och de marina miljöerna behöver öka för att dessa resurser ska kunna skyddas och nyttjas på bästa sätt.

Den varierande livsmiljön vid kusten och i havet skapar förutsättningar för höga naturvärden. Den kustnära naturen i Malmö består delvis av en oexploaterad kuststräcka där naturens villkor i viss utsträckning har fått råda och dels av naturmiljöer som är starkt påverkade av människors verksamhet. För att skydda kustens naturvärden har strandängarna söder om brofästet (Bunkeflo strandängar och strandängarna söder om Klagshamnsudden) samt Klagshamnsudden blivit naturreservat. Med inrättandet av naturreservat kan viktiga naturvärden säkras, samtidigt som dessa områden utgör viktiga rekreativområden.

I Översiktsplan för Malmö beskrivs ett biosfärområde för Öresund som ett lämpligt sätt att långsiktigt skydda Öresund och de ekosystemtjänster som havet och kusten levererar. Biosfärområden handlar om hållbart nyttjande av ett område och där nya metoder och ny kunskap testas för att nå en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Biosfärområden är en del av Unescos vetenskapliga program Man and the Biosphere (MAB). I juli 2018 fanns 686 biosfärområden i 122 länder. I Sverige är biosfärområden ett komplement till kultur- och naturreservat, nationalparker och andra utpekanden av områden med höga natur- och kulturvärden. Beslut om biosfärområde ger i sig inte ett skydd i juridisk mening. Det ger inte heller några inskränkningar av eller utökade krav på befintliga skyddade områden.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
5. Peka ut Malmös mest värdefulla marina områden i Naturvårdsplanen	Förslag på marina områden som identifierats utifrån utförda inventeringar arbetas in i förslaget till aktualiserad Naturvårdsplan som planeras antas av stadsbyggnadsnämnden under 2021.	2020-2022	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig) och miljöförvaltningen.
6. Bedriva miljöövervakning av Malmös havsområde enligt framtaget övervakningsprogram	Vid behov revidering/ vidareutveckling av övervakningsprogram.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
7. Återskapande av grunda områden i äldre industrihamn-bassänger	Många av Malmö hamns djupa hamnbassänger övergår från industriområden till bostadsområden. Dessa djupa, och ofta förorenade hamnbassänger skulle behöva grundas upp. Detta skulle innebära bättre förutsättningar för det marina livet, genom att kapsla in föroreningar och återskapa grunda områden, men även en ökad säkerhet vad gäller drunkningsolyckor, och mindre underhållskostnader för kajerna i området.	2019-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig), stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen.
8. Utreda regionala förutsättningar för ett Biosfärområde (eller motsvarande) som en modell för hållbart brukande av Öresund	Biosfärområde är en tänkbar modell för hållbart brukande men ytterligare utredning krävs kring vad som bör förespråkas.	2020-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig), fastighets- och gatukontoret, stadsbyggnadskontoret och stadskontoret.
9. Utreda fler skyddade områden i Malmös havsområde	Bättre förutsättningar för biologisk mångfald i utpekade områden såsom grunda bottnar med ålgräsängar, musselbankar och sockertång, genom till exempel naturreservatsbildning eller andra restriktioner, som exempelvis fasta ankringsplatser odyl, ska utredas.	2021-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig), miljöförvaltningen och fastighets- och gatukontoret.
10. Utreda lokaliseringmöjligheter för havsbaserade vindkraftsparker och annan energiutvinning i Malmös havsområde.	Lämpliga områden för etablering av vindkraft och annan energiproduktion, som till exempel vågkraft, i Malmös havsområde ska utredas. Utredningen ska sedan ligga till grund för kommande översiktsplanering.	2021-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig), miljöförvaltningen och fastighets- och gatukontoret.
11. Revidera skötselplanen för Bunkeflo strandängars naturreservat och i samband med detta inventera de marina delarna.		2021-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig) och fastighets- och gatukontoret.

Renare hav och kust

Inriktningsmål

Förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen. (Jfr FN:s hållbarhetsmål 14.1)

Bakgrund

Nedskräpning är ett växande problem och allt skräp som hamnar utanför papperskorgarna i vår stadsmiljö riskerar att hamna i havet. Det handlar om allt från små fimpar, plastpåsar, take-away-lådor mm. Skräpet syns i havet, på stränderna och i grönområden. Plastskräp har lång hållbarhet vilket gör att mängden plast i naturen hela tiden växer. Nedskräpning med större eller mindre plastföremål är en källa till sekundär mikroplast. Beroende på var plastskräpet hamnar bryts det ner till mindre bitar olika fort. Plast utgör en risk för djur både i vattnet och på land eftersom djuren kan få i sig plastskräp eller mikroplast i tron att det är föda.

Det är betydande att stadens gator och torg städas regelbundet, att det förekommer strandstädning utmed kusten och att olika initiativ fortsätter eller tas för att minska nedskräpningen inom staden, exempelvis informationskampanjer som syftar till beteendeförändringar hos invånarna. Skräp i havet är något som oroar människor i mycket hög grad, och plasten oroar mer än något annat. Nästan alla svenskar, 97 procent, tycker att plast i havet är ett problem, enligt en Sifo-undersökning som Håll Sverige Rent genomförde i augusti 2017. Nästan åtta av tio svarar att plast i havet är ett mycket stort problem.

Det finns flera viktiga insatser som kan genomföras för att motverka spridning av plast och mikroplast. Kommunfullmäktige i Malmö stad fattade 2016-04-28 beslut om att nämnder som handlar upp och hanterar produkter som innehåller mikroplaster eller som kan bilda sådana ska verka för en utfasning genom ersättning med alternativa miljövänligare lösningar och produkter, där så är möjligt. Diskussioner om mikroplaster förs på olika nivåer inom några förvaltningar, men det saknas ibland kunskap och ekonomiska resurser för att ta steg mot faktiska åtgärder.

Såväl plastskräp som mikroplaster, kemikalier och läkemedelsrester hotar våra ekosystem och det är av största vikt att minska mängden ämnen som hamnar i vattnen. Påverkan på havsmiljön kring hamnen utgörs sannolikt av både föroreningar i bottensedimentet och läckage från existerande verksamheter och sjöfarten. Åtgärder mot detta behöver utredas och åtgärdas i ett långsiktigt perspektiv (se ovan i avsnittet Naturvärden och ekosystem angående återskapande av grunda bottnar i hamnområden).

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
12. Följa upp och utveckla nya metoder för att minska nedskräpning i Malmös vatten	Arbetet ska innehålla åtgärder för hur vi ska jobba mer strategiskt, systematiskt, långsiktigt och målinriktat med kommunikation, beteendefrämjande åtgärder och dialog för att minska nedskräpningen och spridningen av skräp till havet. En mindre skräpkampanj kommer även utföras.	2019-2021	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig)
13. Effektivisera renhållningen i Malmös kanaler och hamnar		2019-2021	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig)
14. Anordna strandstädningsaktiviteter längs kusten		2019-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig)

Havsmedvetenhet

Inriktningsmål

Verka för en ökad kunskap om och förståelse för havsmiljöfrågor hos Malmöbor och besökare.

Bakgrund

Att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling är grunden i FN:s hållbarhetsmål 14. För att nå målet behövs en bredare kunskapsspridning för att värna den biologiska mångfalden i havet och minska skräp, föroreningar, försurning och utfiskning. När barn, unga och vuxna får kunskap och förståelse för havsmiljöfrågor ökar motivationen att värna havet. Havsmedvetenhet (Ocean literacy på engelska) innebär att man är medveten om havet och förstår havets påverkan på oss och vår påverkan på havet. Sju grundprinciper ligger till grund för Ocean literacy/Havsmedvetenhet.

Malmö Museer invigde sitt ombyggda akvarium 2015. Akvariet är både en djurpark och museiutställning, uppdelad i tre tematiska delar som skildrar naturens mångfald utifrån lokala och globala perspektiv. Målsättningen med verksamheten är att skapa ett ökat intresse och kunskap om havsmedvetenhet och hållbar utveckling. Malmö Museer är även ett Science Center där befintliga och nya utställningar på Teknikens och Sjöfartens hus och akvariet knyts samman i de pedagogiska programmen för att belysa teman som klimat, energi, innovationer och hållbarhet. I den pedagogiska verksamheten använder man även staden och havet som undervisningsrum, ofta i nära samarbete med Marinpedagogiskt center.

Marinpedagogiskt center och naturum Öresund på Ribersborg i Malmö är en viktig del av arbetet med att öka Malmöbornas kunskap om och engagemang för havsmiljöfrågor. Anläggningen är en utbildningsinstitution som syftar till att ge barn och vuxna kunskap och redskap för att reagera på framtidens klimat- och miljöförändringar. Det är en plats som ska vara öppen för alla och med kapacitet att ta emot 75 000 skolelever och andra besökare årligen vilka får chansen att lära sig mer om den rika marina florans och faunan i Öresund.

Genom ett nära samarbete med Malmö universitet, SLU Alnarp, Lunds universitet och World Maritime University (WMU) finns stora möjligheter att generera ny kunskap om hållbara hav till gagn för såväl kuststaden Malmö som för övriga världen. Att World Maritime University har inrättat ett Global Ocean Institute i Malmö med koppling till FN:s globala hållbarhetsmål och specifikt mål 14, är även det av betydelse för att sprida kunskap om havsmiljöfrågor.

Tillsammans med Malmö Museer, Marinpedagogiskt center, World Maritime University och Malmö universitet ska miljöförvaltningen verka för att öka havsmedvetenheten hos unga samt att söka extern finansiering för att växla upp arbetet när det är möjligt. Ökad kunskap och därmed engagemang om stadens natur, biologi och ekosystemtjänster är väsentligt att arbeta med såväl inom den kommunala organisationen som för allmänheten.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
15. Drift av naturum Öresund	Under 2020 invigdes naturum Öresund som är en utökning av Marinpedagogiskt center. Tematiken i naturum Öresund ska handla om Öresunds grundområden. Det ska skapa förståelse och kunskap om Öresunds fauna/flora, dess ekosystemtjänster och koppla dessa till FN:s hållbarhetsmål. Det ska öka havsmedvetenheten och handlingskraften hos besökarna. Målgruppen är barn, vuxna, grund- och gymnasieskola, studenter, turister samt internationella besökare.	2020-2023	Kulturförvaltningen (ansvarig)
16. Utöka Marinpedagogiskt centers uppdrag till att även inkludera att öka havsmedvetenheten hos beslutsfattare och tjänstepersoner/ personal inom Malmö stad	Marinpedagogiskt center innebär en unik möjlighet för att öka havsmedvetenheten bland Malmö stads beslutsfattare och personal.	2019-2021	Kulturförvaltningen (ansvarig) och miljöförvaltningen.
17. World Ocean Day / Havets dag anordnas årligen under juni månad på Ribersborgsstranden	World Ocean Day / Havets dag anordnas som ett samarbete mellan stadens förvaltningar och föreningslivet	2020-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig), fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen.
18. Projektet Vattenvetarna fortsätter och vidareutvecklas	Vattenvetarna är ett integrationsprogram inom Science Center Malmö Museer. Med en kombination av fältstudier och praktisk användning av ny teknik ska barn och unga inspireras och få en ökad förståelse för vattenmiljöer och vårt livsviktiga vatten. En röd tråd i projektet är därför upplevelsebaserat lärande. Projektet ska knyta samman verksamhet ute i olika bostadsområden med bland annat Malmö Museers Akvarium och Marinpedagogiskt center.	2020-2022	Kulturförvaltningen (ansvarig)
19. Projektet Wisdome öppnar hösten 2021 på Malmö Museer	Bland annat byggs en dom där hörsalen nu är belägen på Teknikens och Sjöfartens hus. Kopplat till domen skapas också arenor för kreativitet och innovationer, där akademi och näringsliv kan möta varandra och Malmö Museers publik. Mötesplatsen ska fungera som en lärmiljö och besöksmål för staden och regionen. I den presenteras spektakulära presentationer i domformat, interaktiva installationer och utställningar som gör världen, tekniken, forskningen och samhällsutvecklingen mer begriplig. Ett av profilområdena är hållbar utveckling och ambitionen är att projektet blir ett av stadens verktyg för att implementera FN:s globala hållbarhetsmål.	2021	Kulturförvaltningen (ansvarig)
20. Vidareutveckla arbetet med havsmedvetenhet	En plan för hur Malmö kan arbeta med havsmedvetenhet kopplat till UNESCO:s Decade of Ocean Science for Sustainable Development (2021–2030) ska tas fram.	2022	Miljöförvaltningen (ansvarig) och kulturförvaltningen
21. Sun & Sea - klimatoopera på Malmö konsthall	Sun & Sea Marina är en prisad litauisk opera performance. Med lätt hand tar föreställningen upp några av de mest akuta frågorna om hållbarhet och ekologi i vår tid. Föreställningen och olika kringarrangemang ska ske på Malmö Konsthall. Stycket ska anpassas och få karaktär av lokalsamhället; delar av ensemblen rekryteras på plats i Malmö, Köpenhamn, Bergen och Reykjavik.	2020-2021	Kulturförvaltningen (ansvarig) och miljöförvaltningen

Rekreation och upplevelser

Inriktningsmål

Tillvarata och utveckla Malmös potential för rekreation och friluftsliv i anslutning till havet. Det innebär att uppmuntra ett diversifierat nyttjande av kusten, värna tillgängligheten och samtidigt skydda naturvärden.

Bakgrund

Havet och kusten erbjuder möjlighet till en lång rad fritidsaktiviteter och rekreation av olika karaktär: segling och annat båtliv, fiske, bad och simning, dykning, kanotpaddling, vindsurfing, kitesurfing och vattenskidåkning med mera. I Malmö finns flera olika småbåtshamnar av olika storlek med sammanlagt drygt 2 000 båtplatser för fritidsbåtar. Efterfrågan på båtplatser är stor. Marint friluftsliv innefattar även besök till olika kulturmiljöer såsom fyrar, fiskelägen och vrakdykning. I anslutning till havet finns därtill naturområden med möjlighet till rekreation och naturupplevelser i form av kontemplation, fågelskådning, promenader, jogging med mera. Stränderna utgör viktiga rekreationsområden där Malmöborna kan få värdefulla naturupplevelser.

Kuststräckan utgör en viktig resurs ur rekreationssynpunkt och Malmös vattenkontakt kan i betydligt högre grad än idag tas tillvara och aktiveras, utvecklas och nyttjas bättre. Kommunens kuststräcka ska vara ett naturligt och attraktivt besöksmål med stora kvaliteter för såväl kommuninvånare som besökare. Stränderna vid Ribersborg och Sibbarp är väl använda rekreationsområden vars attraktivitet kan förstärkas ytterligare genom etablering av nya funktioner och målpunkter som lockar besökare året om. Genom att utveckla strandängarna söder om Lernacken som natur- och rekreationsområde öppnas ett tidigare otillgängligt naturområde för upplevelser och naturstudier. Klagshamnssudden är redan idag ett område där många intressen samsas, från fågelskådning och bad till vindsurfing och fiske. Närheten till natur vid kusten är betydelsefull för Malmöborna och en viktig målsättning är att denna tillgång tryggas för framtiden. Områdena ska fortsatt vara attraktiva utflyktsmål och ha ett aktivt friluftsliv där ett flertal intressen kan samsas. En positiv och tillåtande syn på kustberoende fritidsaktiviteter skulle ytterligare stärka Malmös profil som kuststad. Djuphavsbadet i Västra Hamnen är ett steg i en sådan riktning. En tydlig satsning på kustnära aktiviteter skulle också utgöra ett stöd för folkhälsan genom ökade möjligheter till fysisk aktivitet.

I Malmös kanaler och hamnbassänger samsas aktiviteter av olika slag: kanot- och kajakpaddling, rodd, trampbåtar, fritidsfiske och guidade rundturer. Fartygstrafik förekommer i vissa hamnbassänger. Malmös kust, stränder, hamnbassänger, kanaler och vattendrag har potential att utvecklas och nyttjas mer. Nya mötesplatser har tillkommit på olika ställen under senare år vid kanaler och hamnbassänger, exempelvis vid Malmö Live, Södertull och Inre Hamnen, men kanalen och kajkanterna är fortfarande delvis otillgängliga. Förbättrad tillgänglighet till kanal- och kajkanter är en viktig målsättning för att förstärka känslan av vattenkontakt

i centrala Malmö. Nya platsbildningar och sammanhängande gångstråk längs kusten och kanalerna kan ge Malmöbor och besökare tillgång till nya attraktiva utemiljöer i stadskärnan och dess närmaste omgivning. Många faktorer påverkar vattenkvaliteten i kanal och hamnbassänger, exempelvis utsläpp av dagvatten, bräddavlopp och förorenade bottensediment. Förbättrad vattenkvalitet i Malmö kanal är väsentlig att uppnå. För att få bort den förorening som ligger lagrad på botten behöver kanalen muddras, vilket inte gjorts sedan 70-talet. Det handlar om stora mängder förorenad massa som måste hanteras. Vissa områden i kanalen har blivit mycket grunda på grund av ackumulation av sediment. Muddring är därför också nödvändig för att säkerställa att verksamheter som är aktiva i området kan verka på ett säkert sätt.

En hög befolkningsökningstakt påverkar Malmös mötesplatser ur flera perspektiv. Utbyggnaden kommer till stora delar ske genom förtätning vilket innebär fler människor per yta och ett ökat tryck på stadens gröna och blå miljöer. Underhållsinsatser behöver anpassas till nya behov och ökat nyttjande av kustnära ytor och områden till exempel vad gäller resning av tång med tätare intervall, övrig renhållning, påfyllning av ny sand mm. De befintliga mötesplatserna blir ännu viktigare att bevara och utveckla för att kunna ta emot fler Malmöbor. Ett rikt föreningsliv gör att många nyttjar havet och kusten och det finns flera olika intressen som i viss utsträckning konkurrerar om samma platser. Om alla anspråk på havet och kusten ska kunna tillgodoses krävs en bred kunskap och en vilja att kompromissa och prioritera mellan intressen. Det finns ett behov av att definiera ansvarsområden och peka ut ytor och platser för olika typer av aktiviteter. Det handlar om hur olika delar av Malmös kust spelar olika roller, för olika målgrupper. Det handlar också om varumärkesbyggnad, vilken profil olika delar av Malmös kust ska/kan ha.

Fler invånare innebär ett ökat behov av havsnära platser för rekreation och fritidsaktiviteter. Kusten bör vara tillgänglig för alla, oavsett rörelse- eller orienteringsförmåga. Det är särskilt viktigt att underlätta tillgängligheten för dem med särskilda behov. Långa avstånd och barriärer är särskilt ett hinder för barn, äldre och personer med funktionsvariationer. Tillgänglighetsanpassning för att alla ska kunna använda Malmös badplatser bör eftersträvas. Att arbeta med kopplingar på olika sätt så som gång- och cykelvägar, kollektivtrafik, parkeringsplatser, vandringsleder med mera kan vara ett sätt att göra badplatser och andra besöksmål vid kusten tillgängliga. Det kan också inkludera parkeringsplats för funktionshindrade, informationsskyltar med mera.

Samverkan med näringslivet är en viktig del i att profilera Malmö som kuststad. Närheten till havet, dess höga naturvärden och kulturhistoriska värden gör att kustlandskapet är attraktivt även för besöksnäring. Med besöksnäring relaterat till kust och hav menas affärsdrivande verksamheter knutna till upplevelser så som camping, restauranger, gästhamnar, fisketurism, kanotuthyrning, dykutflykter och mycket annat. Kuster med bevarade och attraktiva natur- och kulturvärden utgör en viktig del för utvecklingen av en långsiktigt hållbar marin besöksnäring.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
22. Anordna havssimskola på Ribersborgsstranden	Havssimskola anordnas på Ribersborgsstranden under sommarmånaderna.	2020-2023	Fritidsförvaltningen (ansvarig)
23. Utveckla Ribersborg som rekreativ område tillgängligt för alla	Det finns ett behov av en samordning av pågående och kommande verksamheter mellan de olika förvaltningarna. Här ingår samordning av satsningar i infrastruktur så som bryggor, ramper mm samt enhetlig uppskyllning.	2021-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig), fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen.
24. Fortsätta arbetet med badvattenkvalitet vid kommunala badplatser i staden	Vattenkvaliteten är en viktig faktor att ta hänsyn till vid utvecklingen av Malmö som kuststad. Det är viktigt att säkerställa att vattenkvaliteten är bra i områden där ökade badmöjligheter planeras. .	2019-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig) och miljöförvaltningen.
25. Undersöka möjligheten att utöka Limhamns småbåtshamn norrut	Det finns en antagen vattendom från 2014 att utöka Limhamns småbåtshamn norrut. Ett ökat intresse för båtplatser har lett till att möjligheterna för genomförande ska undersökas	2020-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig)
26. Utredda upplåtelse längs kust och vid vatten.	Utredningen omfattar bland annat följande: <ul style="list-style-type: none"> • Båtliv. Utredda möjligheten för utökning av antalet småbåtspplatser, restaurangbåtar, husbåtar m.m. Båtar och husbåtar leder till en ökad kustkänsla och välfungerande småbåtshamnar är viktiga. • Vattensport. Malmö profilerar sig redan inom exempelvis vindsurfing och wakeboard. Hur kan detta utvecklas? • Utredda förutsättningarna för att permanenta och iordningställa dykplatsen på Ön. • Nya badplatser efterfrågas redan i nya exploateringsområden, till exempel Glasbruket och Ön, och i framtiden även i Nyhamnen. • Restaurang- och caféverksamhet samt uteserveringar 	2020-2021	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig)
27. Framtagande av utvecklingsplan gällande arrangemang för olika delar av kusten.		2021	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig), kulturförvaltningen och fritidsförvaltningen.
28. Utredda möjliga lägen för ett citybad.	En utredning för att identifiera möjliga lokaliseringar av ett havsbad och dess profil i centrala Malmö ska initieras.	2021-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig), fastighets- och gatukontoret och fritidsförvaltningen.
29. Ta fram riktlinjer för sportfiske i Malmö inklusive förslag till åtgärder.	Åtgärderna ska syfta till att skapa förutsättningar för ett hållbart och säkert sportfiske i Malmö. Analyser på fisk fångad i kanalen ska genomföras av miljöförvaltningen för att säkerställa åtligheten.	2021-2022	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig) och miljöförvaltningen.

Stads- och hamnutveckling

Inriktningsmål

Malmö kommer fortsatt att ha behov av att utveckla attraktiva platser längs kusten, såväl för bostadsbyggande, näringsliv och rekreation. Det kustberoende näringslivet ska kunna utvecklas och kusten nyttjas som en rekreativ resurs. Samtidigt ska kusten utvecklas på ett hållbart sätt så att havet och dess resurser som ekosystemtjänster inte äventyras.

Bakgrund

Malmö har under de senaste decennierna vänt blicken mot havet. Med fokus på hållbar stadsutveckling har nya stadsmiljöer uppförts i flera kustnära lägen. Omkring 9 000 bostäder har färdigställts vid kusten under en 15-årsperiod. Planering och byggande av blandade stadsmiljöer fortgår på ytterligare några platser vid kusten, såsom exempelvis Limhamn, Västra Hamnen och Nyhamnen.

Limhamns industriområde är under utbyggnad. I området byggs en variation av radhus och flerbostadshus. Området kommer att innehålla cirka 4 000 bostäder när det är fullt utbyggt. Kajområdet ska ingå i ett sammanhängande kuststråk från Västra Hamnen och Ribersborgsstranden söderut mot Sibbarp och Klagshamn. Längs kajen finns föreningsverksamhet med marin anknytning. Norra delen av Ön utgör på sikt en strategisk resurs för cirka 500 bostäder. Samtidigt bör naturvärdena utpekade i naturvårdsplanen beaktas, och eventuellt kompenseras. Öppna ytor för rekreation och fritidsaktiviteter ska finnas på Öns norra del. Platsen är väldigt populär för fritidsfiskare och är även, på grund av lämpliga djupförhållanden och bra kommunikationer, Sveriges mest välbesökta dykplats. Det finns på grund av tidigare verksamheter föroreningar i marken som behöver tas om hand.

Västra Hamnens norra del har ett attraktivt läge och utgör en resurs som ett havsnära bostadsläge. Området beräknas ha en kapacitet på 1 100 bostäder och 300 arbetsplatser. I samband med anläggning av skydd mot höga havvattenstånd och en Öresundsmetro kan nya utfyllnader norr om Västra Hamnen bli aktuell och ny exploatering möjliggöras.

För Nyhamnen har planeringen startat genom en antagen fördjupning av översiktsplanen. Nyhamnens omvandling är en viktig del av att utvidga och vidareutveckla stadskärnan och stärka Malmös identitet som kuststad. Nyhamnen kan fullt utbyggd rymma cirka 8 000 nya bostäder och ge plats för ett diversifierat näringsliv med omkring 18 000 arbetsplatser. Omvandlingen av Nyhamnen kan ses i ett större och långsiktigt sammanhang med möjligheter till fortsatt expansion norrut och österut.

Malmö hamn är en del av Malmös identitet, historia och framtid. Hamnen är en av EU utpekad corehamn och ett av staten utpekad riksintresse. Hamnen är att betrakta som en fullservicehamn med container, ro-ro, torr och våtbulk samt kryssningshamn. Därtill är hamnen en av Skandinaviens största hamnar för import

av bilar. Hamnen ska på sikt koncentreras mot mellersta hamnen och fortsätta att utvecklas i Mellersta - och Norra hamnen. En fortsatt utfyllnad planeras i Norra hamnen. Malmö stad äger hamnen och anläggningarna som upplåts med ett långsiktigt avtal till CMP som är hamnoperatör. Öresund är ett av världens mest trafiktäta farvatten, mer än hälften av alla fartyg som ska till Östersjön passerar här.

Det ligger en utmaning i att kombinera exploateringstryck och näringslivsverksamhet med rekreation, miljöaspekter och naturvärden i ett föränderligt klimat med framtida havsnivåhöjningar. Det finns också en problematik i omvandling av områden nära hamnen till blandad stad, utifrån buller, föroreningar och miljötillstånd. För att ta tillvara den potential som havs- och kustområden erbjuder behövs en balanserad utveckling. Potentialen är i sig beroende av att havs- och kustmiljöns natur- och kulturvärden bevaras. Översiktsplaneringen ska säkerställa de ekosystemtjänster och kulturvärden som finns i kustlandskapet. I översiktsplanen undersöks möjligheten till samexistens och synergieffekter mellan olika intressen. Ett sätt att aktivera kustnära områden är att redan i samband med exploatering öppna upp för vissa verksamheter eller aktiviteter under begränsad tid. Bedömning av möjlighet till detta görs inom ramen för aktuella exploateringsprojekt. Ett eventuellt genomförande är beroende av objektsgodkännande i tekniska nämnden.

Kustområdet är föremål för många aktörers intresse. Här möts inte bara hav och land utan också en mångfald föreställningar om vad som utmärker en önskad utveckling och vilka faktorer som är viktiga för att utvecklingen ska gå åt ”rätt håll”. De frågor som hanteras har stor bredd, berör många sakområden och är ofta mycket komplexa. Planering av kust- och havsområden kräver ett helhetsperspektiv där kopplingen mellan land och hav tydliggörs. Haven utgör även en förbindelseänk med andra länder och kräver därför ett gränsöverskridande perspektiv.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
30. Lösningfokuserat utreda potentiella störningar och konflikter mellan hamn och stadsutveckling	Det finns en risk för konflikter när äldre hamnområden omvandlas till bostäder och kontor. Det är viktigt att dessa potentiella konflikter utreds i ett tidigt stadium	2020-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig) och fastighets- och gatukontoret
31. Utreda broar och andra förbindelser mellan olika havsnära områden	I utredningen ingår genomförandeariktade studier för utfyllnader, kanaler mm.	2020-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig)
32. Fortsatt utveckling av Malmö hamn i linje med Masterplan för Malmö.	Utvecklingsarbetet med Malmös hamn utgår från Masterplanens intentioner. Extra fokus är att fortsätta arbetet med företagsetableringar i Malmö Industrial Park.	2021-2023	Fastighets- och gatukontoret (ansvarig), stadsbyggnadskontoret och stadskontoret
33. Utreda stadsutvecklingsmöjligheterna i samband med kustskyddsåtgärder, exempelvis mellan Nyhamnen och Västra hamnen, som kan stärka Malmös identitet som kuststad.	Kuststaden Malmö ska utvecklas vidare och behöver skyddas mot höjda havsnivåer. Attraktiva stadsmiljöer i kustnära lägen och näringsliv och verksamheter som är beroende av havsnära och marina lägen ska fortsätta utvecklas. I vissa lägen kommer nytillskott av bebyggelse och kustskydd behöva ske genom utfyllnader i havet. Utredningar angående Öresundsmetron ska beaktas så att de möjligheter Öresundsmetron skapar kan utnyttjas på lämpligaste sätt.	2022-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig). fastighets- och gatukontoret och miljöförvaltningen.

Klimatanpassning

Inriktningsmål

Genomföra klimatanpassningsåtgärder för att minska risken för skador på bebyggelse, infrastruktur och natur- och kulturmiljöer orsakade av översvämning och erosion.

Bakgrund

Samtidigt som vatten är en förutsättning för liv kan vatten också utgöra ett hot. Stora vattenmassor i form av extrema regn och höga havsvattenstånd vid stormar kan hota människors liv och säkerhet och omfattande värden kan gå förlorade i form av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Högt havsvattenstånd innebär för Malmö en översvämningsrisk i låglänta kustavsnitt samt delar av centrala staden med direkt koppling till havet, det vill säga hamnbassänger och kanaler. Hela Malmös 43 kilometer långa kustlinje kommer att påverkas av höga havsvattenstånd. Översiktsplanens riktlinje om +3.0 meter som lägsta nivå för nybyggnation syftar till att successivt anpassa staden till högre havsvattenstånd. Målsättningen är att möjliggöra en fortsatt stadsutveckling och skydd av viktiga samhällsfunktioner och bostäder i havsnära lägen genom olika typer av multifunktionella lösningar och skydd mot höga havsvattenstånd. För att möjliggöra en fortsatt stadsutveckling och skydda viktiga samhällsfunktioner (exempelvis Malmö C, Citytunneln, hamnen och Sjölunda och Klagshamns reningsverk) samt bostäder och verksamheter i havsnära lägen krävs skydd mot höga havsvattenstånd.

Planering av kustskydd är ett omfattande och långsiktigt arbete och Malmö stad har tagit fram ett antal förstudier utifrån prognostiserade dimensionerande havsnivåer. Prognoserna för hur snabbt och hur mycket havet stiger är mer osäkra ju längre fram i tiden man ser, och utvecklingen behöver följas noggrant, och planeringen av åtgärder därefter. Översiktsplanens riktlinjer redovisar ett antal delområden som med olika typer av skydd tillsammans kan skapa ett sammanhängande kustskydd av hela kommunens kuststräcka. Det finns behov av mer utredning av hur översvämningskydd kan utformas för olika kustavsnitt – på kort och lång sikt – med hänsyn till platsernas olika förutsättningar, riskbedömningar för olika scenarier samt kostnader. Olika typer av multifunktionella lösningar ska eftersträvas. Mer kunskap behöver inhämtas och frågor om tekniska lösningar, ansvar och finansiering utredas vidare i samarbete med stat och grannkommuner.

Oavsett hur kustskydd utformas kan konflikter komma att uppstå med andra intressen. Översvämnings- eller erosionsskydd som vallar kan i sig ha en stor miljöpåverkan och komma i konflikt med skydd av naturvärden och kulturmiljövärden. Vallar, hövder, vågbrytare och slussportar kan också påverka tillgängligheten för båttrafiken och inlopp till hamnar. Permanenta barriärer kommer även att påverka möjligheten att leda bort dagvatten. Va-systemet behöver därför dimensioneras så att nödvändiga nederbörds mängder kan tas om hand innanför en barriär. De inspel som har tagits fram inom ramen för Malmö som framtidens kuststad 2018 för områden Västra Hamnen/hamninloppet och Limhamn kan ligga till grund för vidare studier.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
34. Ta fram riskkartor och riskhanteringsplan i samarbete med Länsstyrelsen.	Malmö har av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) utpekats som ett av 16 områden vid havet som har betydande översvämningsrisk. Länsstyrelsen leder arbetet med att ta fram riskkartor och riskhanteringsplan och Malmö stad deltar i arbetet.	2020-2022	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig), stadskontoret och fastighets- och gatukontoret
35. Ta fram en strategi för kustskydd.	<p>En långsiktig strategi tas fram med åtgärder för att skydda befintlig och ny bebyggelse, samhällsviktiga funktioner som exempelvis Malmö C, infrastruktur, allmänna reningsverk med mera. Strategin ska omfatta förslag till insatser, prioriteringar, finansieringsfrågor och tidplan för åtgärder. Strategin ska ligga till grund för inriktningsbeslut för genomförande på kort och lång sikt.</p> <p>I arbetet ingår att delta i Länsstyrelsens utredning om påverkan av kustskydd på Skåneleden.</p>	2019-2023	Stadsbyggnadskontoret (ansvarig) och fastighets- och gatukontoret.

Extern samverkan

Inriktningsmål

Stärka Malmös miljöprofil inom det internationella havsmiljöarbetet.

Generera ny kunskap om hållbara hav till gagn för såväl staden som för övriga världen.

Bakgrund

Som ett led i Malmö stads arbete med FN:s globala hållbarhetsmål, har Malmö stad arbetat aktivt internationellt med Mål 14, *att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling*. Representanter från Malmö stad deltog i FN:s havskonferens *The Ocean Conference* som organiserades av den svenska regeringen tillsammans med Fijis regering i New York i juni 2017. Ett av målen med konferensen var att samla länder och andra aktörer att göra frivilliga åtaganden som bidrar till mål 14. Konferensen var avstampen för ett internationellt engagemang kring havsmiljöfrågor. Tillsammans med nätverket ICLEI antog Malmö stad vid havskonferensen ett frivilligt åtagande för att utveckla internationellt samarbete för att främja lokal handling kring dessa frågor. Malmö och ICLEI åtog sig att arbeta för att främja globalt samarbete för lokalt havsmiljöarbete i relation även till klimatfrågan, upphandling och hållbar samhällsutveckling. Som följd av Malmös engagemang har Malmö utsetts av FN som en *Local Action Hub* för havsmiljön. Hösten 2017 stod Malmö värd för havskonferensen *Life below water*. Konferensen handlade om hur lokala aktörer – städer, kommuner, företag och föreningar – kan arbeta för att uppnå FN:s globala utvecklingsmål 14 om Hav och marina resurser.

Malmö stad samverkar och samarbetar med andra städer, myndigheter, organisationer och nätverk på regional, nationell, europeisk och global nivå. Här följer en beskrivning av pågående extern samverkan inom kust- och havsrelaterade frågor:

- *Öresundsvattensamarbetet* är benämningen på ett samarbetsavtal mellan de danska och svenska kommuner som omger Öresund samt Länsstyrelsen Skåne. Avtalet slöts 1995 och samarbetet ska verka för en god vattenmiljö i Öresund. Fokus ligger på miljöövervakning. *Miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret.*
- *Malmös kustråd* är ett råd med olika aktörer i Malmö med intressen i kusten och havet, till exempel deltar Marint kunskapscenter och World Maritime University. Rådet skall arbeta långsiktigt för en hållbar kust och marin miljö. *Fastighets- och gatukontoret, miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret.*
- *Regional kustsamverkan* drivs av länsstyrelserna i Skåne och Halland och har som övergripande mål att hitta långsiktigt hållbara lösningar för att hantera de utmaningar som följer av stigande havsnivå, ökad erosion och översvämning i de båda länens kustområden. *Stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret.*
- *Kustmötet* är en regional samverkansplattform med årliga tematiska träffar. Även andra kustkommuner och Länsstyrelsen Skåne deltar. *Miljöförvaltningen och fastighets- och gatukontoret.*

- *Erosionskadecentrum* är en samverkan om erosion mellan kustkommuner i södra Sverige. Malmö stad är medlem. *Fastighets- och gatukontoret*.
- *Svensket vatten* är en branschorganisation för VA och som arbetar för friskt vatten, rena sjöar och hav samt människors tillgång till långsiktigt hållbara vattentjänster. *Miljöförvaltningen*.
- *Kommunernas Internationella Miljöorganisation (KIMO)* är ett nätverk som består av kommuner kring Nordsjön (Belgien, Danmark, England, Nederländerna, Norge, Sverige och Tyskland). KIMO arbetar för att skydda, bevara och förbättra havsmiljön. *Miljöförvaltningen*.
- Malmö stad är medlem i organisationen *Eurocities* som främjar storstädernas samarbete i Europa. Inom Environment Forum deltar miljöförvaltningen i arbetsgruppen för vatten som arbetar med påverkansarbete kring vattenfrågor på EU-nivå. *Miljöförvaltningen*.
- Malmö stad är medlem av *Union of the Baltic Cities (UBC)* som är ett nätverk av städer kring Östersjön. UBC fokuserar på hållbarhet i stort och ibland dyker vattenfrågor upp. *Miljöförvaltningen*.
- Malmö stad är medlem i *ICLEI Europe* som är ett internationellt nätverk av kommuner som arbetar för en hållbar framtid. Inom ICLEI (Local Governments for Sustainability) pågår flera initiativ om vatten. *Miljöförvaltningen*.
- Malmö stads samarbete med *World Maritime University* formaliserades och stärktes med ett särskilt samarbetsavtal med dess Global Ocean Institute vid institutets invigning under konferensen WMU Global Ocean Conference i maj 2018. *Miljöförvaltningen*.
- *Blue Cities Network* är ett initiativ från FN-organet UNESCO. Målet är att skapa ett starkt nätverk av kuststäder för att dela med sig av goda exempel inom ocean literacy/ havsmedvetenhet och bevarande av urbana hav. *Miljöförvaltningen och kulturförvaltningen*.

Aktivitet	Beskrivning	År	Förvaltning
36. Samordna arbetet med Malmös åtagande som Local Ocean Action Hub av FN:s lokala 2030 nätverk	Verksamhetsplan och kommunikationsplan ska tas fram. Arbetet ska kopplas till stadens arbete inom ramen för samarbetet inom och medlemskapet i ICLEI.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
37. Tillsammans med World Maritime University återkommande anordna seminarier och evenemang på havsmiljötemat	Detta ingår som en aktivitet inom gällande samarbetsavtal mellan Malmö stad och WMU.	2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
38. Bevaka att FN:s globala hållbarhetsmål nr 14 (Hav och marina resurser) integreras i Malmö stads styrdokument och dagliga arbete		2019-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
39. Deltagande i det living lab om klimatanpassning som etableras inom ramen för Greater Copenhagen Green Charter	Det finns en stor potential i att Malmö och Greater Copenhagen blir internationellt ledande på utveckling och export av lösningar för klimatanpassning. Malmö stad bör därför bli en del i det living lab för klimatanpassning som utvecklas inom ramen för Greater Copenhagen Green Charter.	2021-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig), stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret.
40. Ta fram en plan för att utveckla internationella samarbeten, såsom ICLEI, för att främja lokal handling kring havsmiljöfrågor.		2020-2023	Miljöförvaltningen (ansvarig)
41. Planera och förbereda inför ICLEI:s världskongress 2021 i Malmö	Malmö stad står under 2021 värd för ICLEI:s digitala världskongress och ett antal evenemang kring Malmös arbete med havs- och kustfrågor planeras genomföras kopplat till kongressen.	2020-2021	Stadskontoret (ansvarig), stadsbyggnadskontoret och miljöförvaltningen.

Bilaga 1 - Genomförda aktiviteter

Aktivitet	År	Ansvarig	Område
Samordning av budgetuppdrag Stadskontoret ledde under 2018 en arbetsgrupp där pågående och planerat arbete samt inspel till föreliggande handlingsplan lyftes och diskuterades.	2018	STK, FGK, FRI, KF, MF, SBK	Intern samverkan och samordning
Inventeringar av marina områden Inom ramen för budgetuppdraget 2018 genomförde miljöförvaltningen och stadsbyggnadskontoret ett antal inventeringar av värdefulla marina miljöer. Detta material användes sedan i kommande aktiviteter om aktualisering av naturvårdsplanen.	2018	MF, SBK	Naturvärden och ekosystem
Utredning inför uppgründning av S Varvsbassängen En utredning genomfördes som ligger till grund för pågående arbete med uppgründning av hamnbassängen samt tillhörande tillståndsprocess.	2018	FGK	Naturvärden och ekosystem
Budgetuppdrag om kartläggning av plast-, mikroplast och läkemedelrestsföreningar En kartläggning med förslag till kort- och långsiktiga åtgärder togs fram under 2018 och redovisades för kommunstyrelsen under 2019.	2018	MF, FGK	Renare hav och kust
Utfasning av konstgräs och gummiasfalt En handlingsplan för utfasning av konstgräs- och gummiasfaltstyor togs fram under 2018 och beslutades i berörda nämnder under 2019.	2018	MF, FF, FGK, SEF, GRF, FSKF	Renare hav och kust
Projekt om alternativ till konstgräs och granulat av plast Malmö stad samarbetade med Stockholm, Göteborg och SLU Alnarp kring framtagande av alternativa produkter som kunde ersätta granulat av plast och gummi. Projektet finansierades av Vinnova och avslutades 2018.	2018	MF, FRI, SEF	Renare hav och kust
Länsstyrelsens projekt "Tänk om plast" Malmö stad har deltagit i projektet som utgör ett nätverk av skånska aktörer som arbetar för att minska ängden plast som hamnar i naturen.	2018	MF, FGK	Renare hav och kust
Informationskampanjer kring nedskräpning För att motverka nedskräpning har Malmö stad periodvis haft flera informationskampanjer som syftar till beteendeförändringar hos invånarna. Under sommaren 2018 bedrevs en "Fimpar är plast-kampanj"	2018	FGK	Renare hav och kust
Skräpmätning med Håll Sverige Rent Under 2018 genomfördes Malmös första skräpmätning enligt Håll Sverige Rents metod.	2018	FGK	Renare hav och kust
Vidareutveckling av Marinpedagogiskt Center till naturum Öresund Produktion av en tematisk utställning om naturvärdena i Öresund och en verksamhetsplan har tagits fram inför etableringen av naturum Öresund.	2018	KF	Havsmedvetenhet
Projekt om marinpedagogik Inom projektet Havet målen och jag, med stöd från Havs- och vattenmyndigheten, togs en pedagogisk modell för hur man i skolan kan arbeta med FN:s hållbarhetsmål med fokus på mål 14 och dess delmål.	2018	MF, KF	Havsmedvetenhet
Konferens om Ocean Literacy I samarbete med bland andra World Maritime University och Marint kunskapscenter anordnades konferensen Ocean Literacy in Coastal Cities i Malmö i december 2018. Ca 100 deltagare från 27 olika länder deltog på plats i Malmö.	2018	MF	Havsmedvetenhet
Projektet Havsambassadörer Inom projektet har tre skolklasser från Kryddgårdsskolan och Malmö Latinskola fått utbildning i havsmiljöfrågor. Elever från projektet deltog sedan i panelsamtal under konferensen Ocean Literacy in Coastal Cities i december 2018 samt under miljöförvaltningens årliga miljökonferens "Miljölägesdagen" i februari 2019.	2018	KF	Havsmedvetenhet
Utredningar om klimatanpassning av kuststräckor Utvecklingsscenarier och förslag till utformning har tagits fram för två kuststräckor, Västra hamnen (hamninloppet och yttre barriärer) och Ön-Limhamns hamn. Utredningarna ligger till grund för fortsatt arbete.	2018	SBK	Klimatanpassning

Aktivitet	År	Ansvarig	Område
<p>Strategi för Malmös arbete med Mål 14</p> <p>Ett utkast till strategi för hur Malmö stad kan arbeta med implementering av det Globala målet nr 14, Hav och Marina resurser, togs fram under 2018 och förankrades delvis inom organisationen. I och med att inriktningen på arbetet med implementeringen av Agenda 2030 ändrades avbröts arbetet med denna strategi för fördel för det kommunövergripande arbetet</p>	2018	MF	Extern samverkan
<p>Samarbetsavtal med World Maritime University</p> <p>Ett samarbetsavtal mellan Malmö stad och WMU-Sasakawa Global Ocean Institute togs fram och signerades av kommunstyrelsens ordförande respektive WMU:s rektor i samband med invigningen av institutet i maj 2018. Avtalet fokuserar på tre tematiska områden där parterna ska samarbeta: Utbildningsaktiviteter inom Ocean Literacy, Forsknings- och kapacitetsbyggande initiativ samt Samarbete kring konferenser, seminarier och workshops.</p>	2018	MF, SBK	Extern samverkan
<p>Samarbete om Havsmiljöfrågor inom ICLEI</p> <p>Miljöförvaltningen deltog vid ICLEI:s världskonferens i Montreal under juni 2018 och inledde där ett samarbete med ett antal städer på Fiji. Vidare har Malmö fått en förfrågan från UNESCO att delta, och eventuellt leda, ett nätverk för städer med fokus på marinpedagogik och Ocean Literacy. Detta nätverk, med arbetsnamnet Blue Cities Network, diskuterades i anslutning till Ocean Literacy-konferensen som anordnades i Malmö under december 2018.</p>	2018	MF	Extern samverkan
<p>Initiering av Malmö Local Ocean Hub</p> <p>Arbetet med att utveckla och profilera att Malmö är utsett till Local Ocean Action Hub av FN:s local 2030 nätverk som del i genomförandet av FN:s globala mål initierades under 2018. Hubbens fokus kommer vara på kuststäder, hav, havsmedvetenhet samt landbaserade aktiviteter påverkan på marina och kustnära miljöer.</p>	2018	MF, STK	Extern samverkan
<p>Samverkan kring anläggningar på Ribersborg</p> <p>En samverkansgrupp med representanter från fastighets- och gatukontoret, fritidsförvaltningen och kulturförvaltningen har bildats med syfte att stärka samarbetet mellan anläggningarna Handikappbadet (senare Öresunds funkis), marinpedagogiskt center/naturum Öresund och temalekplats Öresund.</p>	2018	FGK, FRI, KF	Rekreation och upplevelser
<p>Skräpmätning med Håll Sverige Rent</p> <p>En uppföljande skräpmätning enligt Håll Sverige Rents metod genomfördes för att kunna utvärdera effekter av åtgärder.</p>	2019	MF, KF	Renare hav och kust
<p>Förvaltningsövergripande kommunikationsarbete</p> <p>En förvaltningsövergripande kommunikationsplan togs fram.</p>	2019	MF	Intern samverkan och samordning
<p>Utveckla den marina miljöövervakningen</p> <p>Miljöförvaltningen har under 2020, med hjälp av upphandlad expertis, arbetat fram ett nytt övervakningsprogram för den marina miljöövervakningen. Programmet innehåller en plan för hur, när och var undersökningar och analyser ska genomföras under en femårsperiod med start 2021.</p>	2020	MF	Naturvården och ekosystem
<p>Temalekplats Öresund</p> <p>Under våren invigdes Öresundslekplatsen på Ribersborg. Lekplatsen ligger i direkt anslutning till naturum Öresund och Öresunds Funkis (tidigare Handikappbadet) och har blivit väldigt populär bland Malmöborna.</p>	2020	FGK	Rekreation och upplevelser
<p>Underhållsplan för muddringar</p> <p>Fastighets- och gatukontoret har under året färdigställt en plan för rens- och underhållsmuddringar i kanalen. Arbetet med att utveckla och effektivisera renhållningen i Malmös kanaler och hamnar pågår och kommer att fortsätta framöver.</p>	2020	FGK	Rekreation och upplevelser
<p>Nyinvigning av Öresund Funkis</p> <p>Verksamheten på tidigare Handikappbadet har utvecklats och ett nytt namn "Öresund Funkis -badet utan hinder" har antagits.</p>	2020	FRI	Rekreation och upplevelser
<p>Utegyrn för funktionshindrade</p> <p>Ett nytt utegym anpassat för funktionshindrade har anlagts i anslutning till Öresund Funkis (tidigare Handikappbadet).</p>	2020	FRI	Rekreation och upplevelser
<p>Masterplan för Malmö hamn</p> <p>Fastighets- och gatukontoret har slutfört arbetet med Masterplan för Malmö hamn. Det huvudsakliga syftet med Masterplan för Malmö hamn är att beskriva hur Malmö stad, utifrån ett markägarperspektiv, vill att utvecklingen av Malmö hamn ska se ut de närmaste 30 åren. I planen beskrivs de målsättningar som kommunen har med hamnen i ett långsiktigt perspektiv och hur arbetet ska bedrivas för att nå målen, utifrån rollen som markägare. Masterplan för Malmö hamn har antagits av tekniska nämnden i rollen som kommunens juridiska fastighetsägare.</p>	2020	FGK	Stads- och hamnutveckling

Malmö stad